

Brüsszel, 2020. december 15.
(OR. en)

14064/20

HYBRID 47	EDUC 444
DISINFO 48	AUDIO 63
AG 70	DIGIT 153
PE 106	INF 223
DATAPROTECT 152	COSI 251
JAI 1112	CSDP/PSDC 643
CYBER 279	COPS 480
JAIEX 120	POLMIL 199
FREMP 147	IPCR 50
RELEX 1010	PROCIV 97
CULT 89	CSC 362

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	a delegációk
Előző dok. sz.:	13626/20
Tárgy:	A Tanács következtetései a reziliencia megerősítéséről és a Covid19-világjárvány összefüggésében felmerülő hibrid fenyegetések, többek között a dezinformáció elleni küzdelemről

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a fenti tanácsi következtetéseket, amelyeket a Tanács 2020. december 15-én írásbeli eljárással jóváhagyott.

Tervezet – A Tanács következtetései a reziliencia megerősítéséről és a Covid19-világjárvány összefüggésében felmerülő hibrid fenyegetések, többek között a dezinformáció elleni küzdelemről

1. A Tanács emlékeztet az Európai Tanács¹ és a Tanács² vonatkozó következtetéseire, és tisztában van azzal, hogy a Covid19-világjárvány rámutatott annak szükségességére, hogy fokozni kell az arra irányuló erőfeszítéseket és a folyamatban lévő kezdeményezéseket, hogy megvédjük az Európai Uniót, tagállamait és társadalmait, valamint az uniós intézményeket a hibrid fenyegetésektől és azok káros hatásaitól. A tagállamoknak a nemzetbiztonsági kérdések tekintetében fennálló kizárólagos hatáskörének sérelme nélkül, a Tanács megállapítja a következőket:
 - a hibrid fenyegetések egyre nagyobb kihívást jelentenek az EU biztonságára, stabilitására, valamint közös értékeire és elveire nézve;
 - ellenséges állami, illetve nem állami szereplők arra törekednek, hogy kevésbé hagyományos eszközöket vessenek be és alkalmazzanak a demokráciák és a demokratikus intézmények működésének megzavarása, aláásása vagy destabilizálása, a választási folyamatokba való beavatkozás, a lakosság megosztása, illetve általában burkolt befolyásuk kiterjesztése céljából;
 - az új technológiák és a válságok – így a jelenleg zajló világjárvány is – alkalmat kínálnak az ellenséges szereplőknek arra, hogy kiterjesszék a beavatkozást célzó tevékenységeiket, ezzel tetézve a tagállamok és az uniós intézmények előtt álló kihívásokat, túlmutatva magán a válságon.
2. Meg kell védenünk demokratikus társadalmainkat és intézményeinket az ellenséges állami, illetve nem állami szereplőktől származó [...] hibrid fenyegetésekkel szemben. Az ilyen fenyegetések – többek között a rossz szándékú kibertevékenységek, a dezinformáció és a gazdaság biztonságának veszélyeztetése – elleni fellépés átfogó megközelítést igényel, jól működő együttműködés és koordináció mellett.

¹ Mindenekelőtt az Európai Tanács 2019. márciusi és júniusi, 2018. márciusi, júniusi, októberi és decemberi, valamint 2015. márciusi és júniusi következtetései.

² Mindenekelőtt a következő dokumentumok: ST 14972/19, ST 10048/19, ST 6573/1/19 REV1, ST 10255/19, ST 12836/19 és ST 7928/16.

Unió szinten ennek magában kell foglalnia az autonóm elemzési képességet, a megerősített technológiai képességeket, valamint a pénzügyi és emberi erőforrások újraelosztását és azok központi szerepének előtérbe helyezését. A Tanács elismeri a hibrid fenyegetésekkel szembeni fellépés közös keretének, a reziliencia és a hibrid fenyegetések kezelésére szolgáló képességek megerősítéséről szóló közös közleménynek, a dezinformációval szembeni cselekvési tervnek, a Covid19-cel kapcsolatos dezinformációról szóló közös közleménynek, valamint a szabad és tisztességes európai választásokról szóló csomagnak a végrehajtásában a vonatkozó tanácsi és európai tanácsi következtetésekkel összhangban tett előrelépéseket. A Tanács felkéri az összes érintett érdekelt felet, hogy fokozzák még jobban erőfeszítéseiket és támogassák a fent említett dokumentumokban meghatározott célok megvalósítását.

3. A Tanács tisztában van azzal, hogy a Covid19-világjárvány kiszolgáltatottabbá teszi az Uniót és tagállamait a hibrid fenyegetésekkel szemben, többek között a dezinformáció felerősödött terjedése és a manipulatív befolyásolás révén. Az erre irányuló kísérletek egyre kifinomultabbak és egyre nagyobb léptékűek. A Tanács megállapítja, hogy a dezinformáció kezelésére vonatkozó uniós megközelítés multidiszciplináris és több érdekelt felet tömörít. A Tanács felkéri a Bizottságot és a főképviselőt, hogy:
- fokozzák még jobban az uniós szintű fellépést, figyelembe véve a dezinformáció és az új, kialakulóban lévő technológiák – többek között, de nem kizárólag a mesterséges intelligencia – rosszindulatú használata által okozott gazdasági és társadalmi károkat, illetve a népegészségügyben okozott esetleges károkat;
 - dolgozzanak ki egy holisztikus, rendszerszintű és proaktív megközelítést e jelenségek kezelésére, különösen annak elismerése mellett, hogy a hibrid fenyegetésekkel összefüggésben a külföldi beavatkozás olyan ágazatokon átívelő kihívást jelent, amellyel az EU és a tagállamok szintjén egyaránt foglalkozni kell, kezdve a megelőző intézkedésektől a felderítésem és a fenyegetés forrásának minősítésén és azonosításán át az olyan hatékony és megfelelő szakpolitikai válaszlépésekig, amelyek az ellenséges külföldi állami, illetve nem állami szereplők számára költségeket keletkeztethetnek a társadalmi reziliencia kialakításával, a nyilvános vita integritásának védelmével és egyéb eszközökkel.

E célból a Tanács hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az érintett uniós intézmények részére elegendő erőforrás álljon rendelkezésre, és arra ösztönzi a Bizottságot és a főképviselőt, hogy a tagállamokkal közösen folytassák az EKSZ Stratégiai Kommunikációs Osztályán belüli munkacsoportok további megerősítését és a riasztási rendszer fejlesztését annak érdekében, hogy a tagállamok és az uniós intézmények számára átfogó platformot hozzanak létre. Ezen túlmenően és a 2019. decemberi következtetéseivel összhangban a Tanács felkéri a főképviselőt, hogy mérje fel annak szükségességét és lehetőségeit, hogy kiegyensúlyozott módon fokozza stratégiai kommunikációs tevékenységeit az összes többi földrajzi területen, valamint hogy vegye figyelembe azokat az újonnan színre lépő hibrid szereplőket, akik olyan tevékenységeket folytatnak, melyek célja az EU és/vagy tagállamai biztonságának veszélyeztetése, amellet, hogy megőrzi a meglévő stratégiai kommunikációs feladatai ellátásához szükséges képességét.

4. A Tanács üdvözlí a dezinformáció visszaszorítását célzó gyakorlati kódex végrehajtásáról és eredményességéről szóló értékelést³. Elismeri az eddig elért eredményeket, és rámutat annak fontosságára, hogy a gyakorlati kódexet illetően az értékelésben feltárt hiányosságokat orvosolják. A Tanács úgy véli, hogy a dezinformáció elleni küzdelemben tagállami és uniós szinten különböző megközelítések ötvözésével lehetne előbbre lépni, többek között létrejöhetne egy szabályozási keret vagy társszabályozói keret, párosulva a független – mind a szabályozó hatóságok, mind a civil társadalom általi – ellenőrzéshez szükséges eszközökkel, mindenekelőtt az adathozzáférés tekintetében. Mindezek alapján a Tanács felkéri a Bizottságot, hogy az online platformokra vonatkozóan dolgozzon ki és végül vezessen be további átláthatósági követelményeket. E követelmények előírásának célja az lenne, hogy előmozdítsák egy jól működő digitális nyilvános szféra kialakulását, növeljék az elszámoltathatóságot, és javítsák az átláthatóságot a dezinformáció kezelésében. Ezeknek az intézkedéseknek az alapvető jogok – különösen a véleménynyilvánítás szabadsága – elsőbbségén kell nyugodniuk, illetve demokratikus nyilvános viták eredményein kell alapulniuk. A Tanács üdvözlí a Digitális Média Európai Megfigyelőközpontjának 2020. júniusi elindítását, és hangsúlyozza, hogy további intézkedésekre van szükség egyrészt a médiaműveltség és a digitális jártasság előmozdításához minden korosztályban, másrészt a médiapluralizmusnak, a média függetlenségének és a tények ellenőrzésének a biztosításához annak érdekében, hogy felvértezzük társadalmainkat a dezinformáció és az új technológiák által lehetővé tett, illetve felerősített kockázatok elleni küzdelemre.

³ Assessment of the Code of Practice on Disinformation – Achievements and areas for further improvement [A dezinformáció visszaszorítását célzó gyakorlati kódex értékelése – Eredmények és a további javításra szoruló területek], 2020. szeptember 10.

5. A Tanács nyugtázza az európai demokráciáról szóló bizottsági cselekvési tervet, amelynek tartalmát figyelmesen át fogja tanulmányozni, és az elkövetkező hónapokban vissza fog térni a kérdésre.
6. Ahhoz, hogy megoldhassuk a hibrid fenyegetések problémáját, átfogó helyzetismeretre kell szert tennünk – ideértve e fenyegetések és eredetük felderítését, azonosítását és elemzését is –, továbbá meg kell erősítenünk a rezilienciát és a vázolt fenyegetések elleni küzdelmet célzó intézkedéseket. Mindez pedig nemzeti, uniós és nemzetközi szintű intézkedéseket tesz szükségessé, amelyeket a partnerekkel, többek között a magánszektorral, valamint a kritikus infrastruktúrák és szolgáltatók tulajdonosaival és működtetőivel együttműködve kell végrehajtanunk.

A Tanács nyugtázza a Bizottságnak a hibrid fenyegetések elleni küzdelem európai központjával karöltve végzett munkáját, amely a „The Landscape of Hybrid Threats: A Conceptual Model”⁴ című helyzetjelentéshez kapcsolódik. Elismeri, hogy a hibrid fenyegetések és a kapcsolódó terminusok fogalmának meghatározása fontos ahhoz, hogy e fenyegetéseket ilyenként azonosítsuk, és ezáltal javuljon az európai és a tagállami intézkedések közötti koherencia, erősödjön a reziliencia, valamint hatékonyabbá és észszerűbbé váljon a hibrid fenyegetések elleni küzdelem. A Tanács felkéri a Bizottságot és a főképviselőt, hogy folytassák a konceptuális modell kidolgozására irányuló munkájukat – felhasználva a stratégiai iránytű keretében elért eredményeket és összhangban a 2016. évi közös keret első intézkedésének aktualizálásával – annak érdekében, hogy a modell alapján esettanulmányokra támaszkodó intézkedéseket, rezilienciaépítési intézkedéseket és kapcsolódó rezilienciamutatókat tartalmazó keret jöjjön létre.

Ezen túlmenően a modellt a hibrid fenyegetésekkel kapcsolatos jövőbeli európai szintű kezdeményezések kidolgozását irányító eszköznek is tekinthetjük, amelyeket a tagállamok is figyelembe vehetnek nemzeti struktúráik és kezdeményezéseik alakítása során. Ez a munka hozzájárulhat továbbá a hibrid fellépésekre adott esetben nemzeti és uniós szinten reagáló átfogó és koordinált válaszingtézkedések elemzéséhez is, mégpedig a lehetséges teljes eszköztár figyelembevétele mellett.

⁴ Giannopoulos, G., Smith, H., Theocharidou, M., The Landscape of Hybrid Threats: A conceptual model, European Commission, Ispra, 2020, PUBSY No. 117280. (A hibridfenyegetettség helyzete: egy konceptuális modell, Európai Bizottság, Ispra, 2020., 117280. PUBSY-szám.)

7. A Tanács nyugtázza a Bizottság biztonsági unióra vonatkozó, 2020. évi uniós stratégiáját, amelyben új és proaktívabb megközelítés kidolgozását irányozza elő a hibrid fenyegetések elleni küzdelem tekintetében. A Tanács tudomásul veszi a korlátozott hozzáférésű online platform létrehozásával kapcsolatos jelenlegi erőfeszítéseket, amely a tagállamok számára információforrást jelentene a hibrid fenyegetések elleni küzdelmet célzó uniós eszközök és intézkedések terén. A Tanács egyetért annak a középpontba helyezésével, hogy a hibrid fenyegetésekkel kapcsolatos megfontolások érvényesüljenek a szakpolitikai döntéshozatalban, és még nagyobb hangsúlyt kapjon az összkormányzati, illetve a társadalom egészére kiterjedő megközelítés tagállami és uniós szinten egyaránt. A Tanács a leírtak alapján felkéri a Bizottságot és a főképviselőt, hogy vállaljanak aktív szerepet a páneurópai sebezhetőségi tényezők kezelésében – ennek keretében például a gazdasági biztonság elemeként biztosítsák az ellátási láncok biztonságát és rezilienciáját –, és terjesszenek elő olyan kezdeményezéseket, amelyek a reziliencia fokozására és a reagálás javítására irányulnak, mégpedig adott esetben a kialakulóban lévő technológiák kellő figyelembevételével.
8. A Tanács emlékeztet arra, hogy a stratégiai iránytű – a fenyegetettség-elemzésre és más lehetséges tematikus hozzájárulásokra építve – szakpolitikai iránymutatásokat, valamint konkrét célokat és célkitűzéseket fog meghatározni a biztonság és a védelem, illetve ezen belül a reziliencia megerősítése és a hibrid fenyegetések elleni küzdelem területén.
9. A Tanács tudomásul veszi, hogy a biztonsági unióra vonatkozó stratégiában az EU a hibrid fenyegetések értékelésének uniós fókuszpontjaként ismeri el az Európai Unió Helyzetelemző Központja (INTCEN) keretében működő, hibrid fenyegetésekkel foglalkozó információs és elemzőcsoportot. A Tanács felkéri a főképviselőt, hogy a Bizottsággal együtt dolgozzon ki kezdeményezéseket a tekintetben, hogy a hibrid fenyegetésekkel foglalkozó információs és elemzőcsoport miként járulhatna hozzá a megbízása keretében az információáramlás észszerűsítéséhez, az EU autonóm elemzési kapacitásának javításához és a helyzetismeret megerősítéséhez a hibrid fenyegetésekkel kapcsolatos valamennyi területen. Ez magában foglalja a tagállamok önkéntes hozzájárulásait, valamint a hibrid fenyegetettséggel foglalkozó uniós intézmények, ügynökségek és szervek hozzájárulásait. A Tanács megismétli a hibrid fenyegetésekkel foglalkozó információs és elemzőcsoport munkájának további megerősítésére vonatkozó álláspontját⁵, és szorgalmazza, hogy a csoportnak biztosítsanak további humán erőforrást és finanszírozást az INTCEN egyéb területeken végzett munkája tekintetében felmerülő szükségletek sérelme nélkül.

⁵ A Tanács következtetései a reziliencia megerősítésére és a hibrid fenyegetések elleni küzdelemre irányuló kiegészítő jellegű erőfeszítésekről (ST 14972/19).

Ezenkívül a Tanács felszólít a hibrid fenyegetések tendenciáinak előre tekintő elemzését lehetővé tévő kapacitások kialakítására a hibrid fenyegetések elemzése céljából, melynek határozottan a meglévő fenyegetésekre kell összpontosítani, és ezzel párhuzamosan figyelembe kell vennie a hibrid fenyegetések újonnan megjelenő szereplőit – például a kritikus infrastruktúrákat célba vevő és az új technológiákat alkalmazó szereplőket – és rossz szándékú tevékenységeiket.

10. Valamennyi jelenlegi válsághelyzet hangsúlyozottan rámutat arra, hogy biztonságos és reziliens információs infrastruktúrára van szükség az európai intézményeken, szerveken és ügynökségeken belül és az ezek közötti viszonylatokban, gondolva például a Tanács keretében ülésező tagállamok közötti biztonságos kommunikációra és a minősített információ gyors elektronikus cseréjére. A Tanács felszólítja az uniós intézményeket, szerveket és ügynökségeket, hogy erősítsék tovább biztonságukat és rezilienciájukat. A korábbi tanácsi következtetésekkel összhangban és az Európai Tanácstól 2019 júniusában kapott megbízatásának megfelelően a Tanács határozottan felkéri az említetteket, hogy működjenek együtt biztonsági kultúrájuknak, illetve az uniós személyzeti, információs és kommunikációs hálózatok, valamint döntéshozatali eljárások védelmének a megerősítésében, mégpedig az uniós intézmények, szervek és ügynökségek erőfeszítéseikhez nyújtott tagállami támogatás igénybevételével.
11. A reziliencia megerősítésén túlmenően – amely a legfontosabb feladatok egyike és a hibrid fenyegetések elleni küzdelem alapeleme marad továbbra is – a diplomáciai kapcsolatfelvétél és intézkedések jelentik az európai eszköztár másik hatékony alkotóelemét. A Tanács az elkövetkező hónapokban tovább fogja vizsgálni a hibrid fenyegetések területén adható lehetséges válaszingtézkedéseket, amelyek magukban foglalhatják a megelőző intézkedéseket csakúgy, mint a költségek kivetését az ellenséges állami és nem állami szereplőkre.
12. A Tanács megállapítja, hogy a rossz szándékú kibertevékenységek gyakran kulcseleme a hibrid fenyegetéseknek, továbbá elismeréssel szól az uniós kiberdiplomáciai eszköztár további alkalmazásáról, amely fontos lépése a megelőzésnek, az eltántorításnak, az elrettentésnek és a reagálásnak a – például a hibrid kampányok részét képező – rossz szándékú kibertevékenységek tekintetében.

13. A Tanács hangsúlyozza, hogy segítséget kell nyújtani az EU szomszédságpolitikájában részt vevő országoknak és a Nyugat-Balkánnak⁶ a dezinformációval és a külföldi beavatkozással szembeni rezilienciájuk kiépítésében.
14. A Tanács kiemeli, hogy adott esetben együtt kell működni az európai értékekkel és alapelvekkel egyetértő, hasonló gondolkodású partnerekkel annak érdekében, hogy hatékony intézkedéseket lehessen kidolgozni a külföldi beavatkozás és a dezinformáció kezelésére.
15. A Tanács kiemeli továbbá az EU–NATO együttműködésről szóló két együttes nyilatkozat és a közös javaslatok tényleges végrehajtásának jelentőségét – amelyet az átláthatóságnak, a kölcsönösségnek, az inkluzivitásnak és a két intézmény döntéshozatali autonómiája és eljárásai teljes tiszteletben tartásának kell jellemeznie –, továbbá újlag hangsúlyozza, hogy ebben a keretben megerősített, kölcsönösen építő és előnyös együttműködésre kell törekedni, többek között a hibrid fenyegetések és a dezinformáció elleni küzdelem terén. A Tanács a valós válsághelyzetekben megvalósítandó szorosabb együttműködés felé vezető újabb lépésként szorgalmazza a párhuzamos és koordinált gyakorlatokra vonatkozó, a 2022–2023 közötti időszakra szóló terv gyors jóváhagyását és végrehajtását, és ebben az összefüggésben ismételten kiemeli, hogy ambiciózusabb megközelítést kell követni a két szervezet rezilienciájának megerősítése és a közöttük lévő szinergiák fokozása céljából. Kiemeli továbbá a hibrid fenyegetések elleni küzdelem helsinki székhelyű európai kiválósági központja által nyújtott értékes hozzájárulásokat, és a központot a releváns NATO kiválósági központokkal folytatandó együttműködésre sarkallja.
16. A Tanács hangsúlyozza emellett annak a támogatásnak a jelentőségét, amelyet a KBVP-missziók és -műveletek a megbízatásuk keretében jelenleg is nyújtanak a hibrid fenyegetések – például a dezinformáció terjedése – elleni küzdelemben, továbbá aláhúzza, hogy nagy értéket képvisel annak a folyamatos átgondolása, hogy a KBVP-missziók és -műveletek miként képesek kezelni a hibrid fenyegetéseket, mégpedig egyebek mellett saját rezilienciájuk megerősítésével, valamint adott esetben és szükség szerint a fogadó államok e területen történő támogatásával.

⁶ Zágriai nyilatkozat, 2020. május 6.: <https://www.consilium.europa.eu/media/43783/zagreb-declaration-hu-06052020.pdf>